

Huisvesting arbeidsmigranten en zorgcliënten in balans plan van aanpak

In het coalitieakkoord is afgesproken om beleid te ontwikkelen om de huisvesting van arbeidsmigranten en cliënten van zorgbureaus te reguleren. Daarbij wordt aandacht geschonken aan de leefbaarheid in de buurt, de kwetsbaarheid van inwoners en de integriteit van ondernemingen.

Op 26 mei 2020 is de 'Verkenning en visie op huisvesting arbeidsmigranten en zorg cliënten in balans' vastgesteld. Deze visie zal integraal deel uitmaken van de 'Woonvisie 2020-2026' na vaststelling door de Raad. Inmiddels zijn de eerste stappen gezet om uitvoering te geven aan de visie op huisvesting arbeidsmigranten en zorgcliënten. In dit plan van aanpak wordt benoemd welke stappen nog meer nodig zijn, wanneer deze aan de orde gaan komen en hoe zich dit tot elkaar verhoudt. Dit is beknopt gedaan om in een later stadium in een uitgewerkt uitvoeringsplan de inzet en randvoorwaarden die nodig zijn, voor te leggen.

Bestuursrechtelijk instrumentarium

De juridische instrumenten (zie figuur 1) zijn in werking gesteld, of worden dat op korte termijn. Nu al is door het genomen voorbereidingsbesluit voor zowel nieuwe huisvesting van zorgcliënten als arbeidsmigranten in alle gevallen een omgevingsvergunning vereist. Vanaf oktober 2020, als de APV is aangepast, moet bij verhuur van meer dan twee kamers ook een exploitatievergunning worden aangevraagd. Afwegingen op het gebied van veiligheid, leefbaarheid en kwaliteitsnormen zijn hierin bepalend. Aan de hand van door het college van B&W vastgestelde afwegingskaders wordt beoordeeld of de vergunningen kunnen worden verleend.

Uitvoeringsplan

Vergunningverlening, integrale controle en handhaving

In een uitvoeringsplan zal worden ingevuld hoe met dit instrumentarium te werk zal worden gegaan. In de organisatie moeten processen en capaciteit worden ingericht voor registratie en vergunningverlening. Bij de vergunningverlening wordt ook gelet op fraude en uitbuiting door middel van Bibob-toetsing.

Het voorbereidingsbesluit richt zich op de nieuwe situaties die aangevraagd moeten gaan worden. Bestaande en nieuwe onrechtmatige situaties vragen ook een gerichte aanpak. Integrale controle en handhaving maken daarom een belangrijk onderdeel uit van het uitvoeringsplan.

Figuur 1 (in blauw: besluit gemeenteraad, in oranje: besluit B&W)

Integraal betekent in dit geval op het gebied van:

- bouwtoezicht (Wabo);
- BOA (Algemene Plaatselijke Verordening);
- brandweer (Bouwbesluit);
- controle Basisregistratie Personen / nachtregister;
- milieu (ODRA).

Optioneel (of structureel) uit te breiden met:

- politie;
- sociale recherche;
- politie/team mensenhandel;
- douane;
- marechaussee;
- VGGM (Wmo-toezichthouder);
- Inspectie Volksgezondheid.

Na controles is een grote inzet van juridische adviseurs nodig om handhavend (bestuursrechtelijk) op te kunnen treden. In het uitvoeringsplan zal ook een urenplanning en kostenraming worden opgenomen, zodat capaciteit en mogelijke prioritering van werkzaamheden inzichtelijk wordt.

Het is verder van belang dat een goede informatie-uitwisseling plaatsvindt tussen bovengenoemde partijen, vooral waar het gaat om aanpak van misstanden, opsporing en aanpak van fraude.

Afspraken en contracten

Door in gesprek te gaan en te blijven met aanbieders van huisvesting aan arbeidsmigranten en zorgaanbieders, is onze inzet om hen te vragen op vrijwillige basis verbeteringen door te voeren. Door de ingestelde vergunningplicht, verwachten wij dat een exploitant of zorgaanbieder eerder het gesprek zal aangaan om af te tasten wat de mogelijkheden zijn.

In geval van wonen en zorg is er per 1 juli 2020 al iets veranderd. Vanaf die datum is uitbreiding met nieuwe locaties voor Wmo-beschermd wonen alleen mogelijk na toestemming van centrumgemeente Arnhem. Uitbreidingsplannen kunnen worden geweigerd als er al veel aanbod in de gewenste gemeente van vestiging aanwezig is. Vanaf 2022 (startjaar doordecentralisatie) is de gemeente Rheden zelf contractpartij, waardoor we ook rechtstreeks kunnen sturen door middel van overeenkomsten met zorgaanbieders.

Planning

Dit uitvoeringsplan zal naar verwachting door het college van B&W in het eerste kwartaal van 2021 aan de raad worden voorgelegd.

Evaluatie

De werking van het instrumentarium zal na enige tijd worden geëvalueerd. Uitgangspunt hierbij is om dit elke twee jaar te doen. Indien nodig kunnen de afwegingskaders snel worden aangepast. Bij het nieuw op te stellen bestemmingsplan kunnen eventuele eerste ervaringen al worden meegenomen. De APV zou in elke reguliere aanpassingsronde kunnen worden aangepast en desgewenst eerder.